

Oproep onderzoek coeliakie en depressie

Vragenlijst in volgende Glutenvrij Magazine

Bij de volgende uitgave van Glutenvrij Magazine treft u een vragenlijst aan van de Universiteit Leiden. Deze vragenlijst maakt deel uit van een groot onderzoek naar de relatie tussen Coeliakie en depressie, dat Nathalie van Hees als afstudeeronderzoek Klinische Psychologie onder begeleiding van professor Van der Does gaat uitvoeren. Nathalie: “Ik kan me goed voorstellen dat mensen denken: ‘Alweer een onderzoek?’ Ja, inderdaad. De tijd dat er zo goed als geen interesse was voor coeliakie in de wetenschappelijke wereld is voorbij. Vroeger was het totale gebrek aan wetenschappelijk onderzoek een veel gehoorde klacht onder coeliakiepatiënten. Nu kunnen we ons verheugen in veel goede wetenschappelijke stappen vooruit.”

Tekst: Nathalie van Hees, Universiteit Leiden

Nathalie van Hees: “Al langere tijd worden depressie en andere psychische aandoeningen, zoals angststoornissen, door medici gesignaleerd als complicaties bij coeliakie. Onlangs is in Zweden een groot onderzoek afgerond dat een einde heeft gemaakt aan de discussie of mensen met coeliakie nu wel of niet een grotere kans op het ontwikkelen van een depressie hebben. Er is nu duidelijk aangetoond dat depressie meer voorkomt bij coeliakiepatiënten dan in de algemene bevolking. **Mensen met coeliakie hebben twee keer zo veel kans op een depressie. Dat geldt ook na aanvang van de behandeling** (dus ondanks een glutenvrij dieet) en ook voor mensen die nooit eerder een depressie hebben gehad. Dat ligt niet alleen maar aan het hebben van een chronische ziekte. Depressie komt ook vaker voor bij coeliakiepatiënten dan bij patiënten met de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa.”

Ze vervolgt: “**Maar waar ligt het dan wel aan? Dat is precies wat ik wil gaan uitzoeken.** Het doel daarbij is om de oorzaak van deze depressies te achterhalen, zodat ook een behandeling of zelfs een preventiemethode ontwikkeld kunnen worden.” “Er is een aantal mogelijke oorzaken waar je aan kunt denken, ik zal er een paar noemen. Het is mogelijk dat het ontwikkelen van depressie iets te maken heeft met schade die ontstaat door het niet consequent volgen van het dieet of door onbedoelde gluten-inname. Het is ook mogelijk dat het volgen van een glutenvrij dieet voor sommigen zoveel sociale problemen met zich meebrengt dat mensen daar depressief van worden. Een andere mogelijkheid is dat er sprake is van genetische aanleg. Er zou sprake kunnen zijn van permanente schade die ontstaan is in de periode voordat de diagnose coeliakie gesteld werd. En er zou een rol kunnen zijn voor tekorten aan voedingsstoffen dat het volgen van een streng en gecompliceerd dieet met zich meebrengt. Waarschijnlijk is de oorzaak niet voor iedereen hetzelfde. Net als bij mensen zonder coeliakie kan één of meerdere van deze factoren een rol spelen. Toch moet er iets zijn wat verklaart dat depressie bij ons vaker voorkomt. Als we daarvan de oorzaak of oorzaken kunnen achterhalen, kunnen we ook beginnen met het zoeken naar een oplossing. Mocht bijvoorbeeld blijken dat de oorzaak te vinden is in schade die ontstaan is in de periode voordat de diagnose gesteld

is, dan is dit weer een goed argument om politici mee om de oren te slaan en ze in beweging te krijgen. Mocht echter blijken dat er bijvoorbeeld sprake is van genetische aanleg, dan kunnen mensen met die aanleg alerter worden gemaakt op de mogelijkheid dat ze depressie kunnen gaan ontwikkelen. Dat heeft weer tot gevolg dat ze eerder met de juiste behandeling of een preventieprogramma kunnen beginnen, wat de kans op genezing verhoogt.”

Meedoen

“Ik stel het zeer op prijs als u deel wilt nemen aan dit onderzoek door de vragenlijst in te vullen. In het volgende Glutenvrij Magazine treft u de vragenlijst aan. Alvast onze hartelijke dank.”

Over onderzoeker Nathalie van Hees

Nathalie van Hees, (37), heeft coeliakie en is bezig af te studeren als Research Master student Klinische Psychologie aan de Universiteit Leiden. “Dat houdt in dat ik na mijn afstuderen wetenschappelijk onderzoeker ben op het gebied van psychische aandoeningen. Ik wil mij gaan specialiseren in de relatie tussen lichamelijke ziekten, voeding en psychische problemen. Naast mijn studie ben ik moeder van twee mooie kleine meisjes van vijf en zeven jaar. Ondanks een hoge coeliakie-dichtheid in zowel mijn eigen familie als in de familie van mijn man, hebben beide meisjes tot nog toe geen coeliakie. Dat geeft maar weer eens een illustratie van het mysterie dat coeliakie heet.”